

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 24 oktober 2017;
- de RIA.

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

1.1.1. Decretaal bepaald cumulverbod

Artikel 14, 1ste lid van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) regelt het cumulverbod, het subrogatierecht en de verschilregel wanneer de handicap van een persoon het gevolg is van een ongeval, fout of ziekte waarbij een derde aansprakelijk gesteld kan worden voor de handicap.

"Een persoon met een handicap krijgt geen tegemoetkoming van het agentschap als hij krachtens andere wetten, [...] of krachtens gemeen recht, voor dezelfde schade en op grond van dezelfde handicap al een schadeloosstelling heeft gekregen."

Concreet betekent dit cumulverbod dat wanneer een schadepost reeds vergoed werd, de persoon met een handicap geen tussenkomst kan bekomen bij het VAPH voor ondersteuning die werd vergoed door die schadepost.

Artikel 14, tweede lid bepaalt de verschilregel: *"Als deze schadeloosstelling minder bedraagt dan de tegemoetkoming van het agentschap, dan past het agentschap het verschil bij. De Vlaamse Regering kan bepalen dat sommige delen van de schadeloosstelling niet of slechts gedeeltelijk in aanmerking worden genomen om het verschil bij te passen. De Vlaamse Regering houdt daarbij in het bijzonder rekening met de aard en de duur van de materiële of immateriële hulp- en dienstverlening aan de persoon met een handicap en kan daarvoor de voorwaarden vaststellen."*

Om uitvoering te geven aan het cumulverbod en de verschilregel vervat in artikel 14 van

het decreet van 7 mei 2004, nam de Vlaamse Regering op 27 november 2015 het besluit tot vaststelling van de regels voor het bepalen van een bedrag voor bewijsbare uitgaven en een bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven in het kader van de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel.

De manier waarop het cumulverbod volgens dit besluit wordt toegepast, hangt af van het feit of de schadevergoeding waarop het cumulverbod wordt toegepast, wordt uitgekeerd onder de vorm van een éénmalig kapitaal dan wel onder de vorm van een periodieke vergoeding.

Ingeval van een kapitaal wordt het cumulverbod als volgt toegepast.

De uitbetaling van een persoonlijke-assistentiebudget wordt volledig geschorst totdat de persoon met een handicap heeft aangetoond dat hij zijn schadevergoeding waarop het cumulverbod van toepassing is, volledig heeft besteed aan hulp van derden.

Indien de persoon met een handicap van een voorziening gebruik maakt dan dient hij de volledige subsidiekost terug te betalen, en dit tot hij heeft aangetoond dat hij zijn schadevergoeding waarop het cumulverbod van toepassing is, volledig heeft besteed aan hulp van derden.

In geval van een periodieke vergoeding wordt het cumulverbod op jaarbasis toegepast. Bij een persoonlijke-assistentiebudget wordt de periodieke schadevergoeding op jaarbasis in mindering gebracht van het jaarbedrag persoonlijk assistentiebudget. Bij ondersteuning door een voorziening dient de persoon met een handicap de jaarlijkse subsidiekost terug te betalen aan het VAPH, weliswaar steeds beperkt tot het maximumbedrag van de jaarlijkse vergoeding voor hulp van derden.

Bij de klassieke subsidiering van een voorziening is er op voorhand geen zekerheid over de hoogte van de uiteindelijke tussenkomst van het VAPH. Het cumulverbod wordt dan ook jaarlijks toegepast door een inschatting te maken op basis van de subsidiekost van een reeds definitief afgerekend werkingsjaar. Een definitieve afrekening gebeurt telkens op het ogenblik dat de subsidiekost definitief vast staat.

1.1.2. Rechtspraak

Het VAPH wordt echter geconfronteerd met nieuwe rechtspraak van het Hof van Beroep te Gent die uiteindelijk bevestigd werd door het Hof van Cassatie in het arrest S.15.0069.N. van 25 januari 2016. Daarin worden 2 principes vastgelegd. In de eerste plaats wordt gesteld dat het VAPH aan de persoon met een handicap niet mag vragen om het bewijs van zijn besteding voor te leggen. De persoon met een handicap moet niet aantonen dat het kapitaal, dat als schadevergoeding verkregen werd voor de schade tot aan zijn vermoedelijke overlijdensdatum, uitgeput is alvorens hem een persoonlijke-assistentiebudget kan toegekend worden. De persoon met een handicap moet zelfs niet aantonen dat hij de schadevergoeding besteedt aan zorg en ondersteuning, hij kan vrij over de besteding van de schadevergoeding beschikken.

In de tweede plaats wordt gesteld dat, wanneer een persoon met een handicap een kapitaal als schadevergoeding heeft verkregen tot vergoeding van de schade tot aan zijn vermoedelijke overlijdensdatum, niets belet dat het bedrag van die schadevergoeding wordt omgezet in jaarbedragen voor de jaren waarvoor ze bedoeld is en de verschilregel per jaar wordt toegepast.

1.1.3. Ongewenste effecten

Daarbij spelen ook volgende overwegingen. De persoon met een handicap moet nu jaarlijks de door het VAPH gesubsidieerde ondersteuning terugbetalen tot hij heeft aangetoond dat het kapitaal uitgeput is, of beperkt tot de rente op jaarbasis die hij daartoe krijgt. Dat kan de indruk wekken dat de Vlaamse overheid de persoon met een handicap geen ondersteuning wil bieden zolang een verzekering tussenbeide komt. De toepassing van het cumulverbod kan zo ook personen met een handicap er toe aan

zetten om geen gebruik te maken van ondersteuning van het VAPH omdat ze deze ondersteuning moeten terugbetalen. Op deze wijze ontzeggen deze personen zich de professionele ondersteuning van vergunde zorgaanbieders en richten zij zich louter tot mantelzorg of andere niet-professionele ondersteuning. Zo ontzeggen ze zich eigenlijk professionele ondersteuning omwille van het cumulverbod.

1.2. Aanleiding: Nieuwe subsidiering door de persoonsvolgende financiering

Sinds 1 januari 2017 worden niet langer de voorzieningen gesubsidieerd door het VAPH, maar wordt aan de personen met een handicap een persoonsvolgend budget toegekend, in uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap. De invoering van de persoonsvolgende financiering biedt de opportuniteit om het cumulverbod eenvoudiger en uniform toe te passen, en in overeenstemming met de rechtspraak van het Hof van Cassatie. Met de persoonsvolgende financiering is immers het jaarbudget waarop de persoon met een handicap bij het VAPH recht heeft steeds gekend. Dat laat nu toe een afrekening te doen bij aanvang van het jaar, ook in de gevallen waar er een kapitaal wordt uitgekeerd en geen periodieke rente.

1.3. Inhoud

Met dit ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering willen we tegemoetkomen aan nieuwe rechtspraak van het Hof van Cassatie. De persoon met een handicap zal niet langer moeten aantonen dat hij de verkregen schadevergoeding besteedt aan zorg en ondersteuning, totdat deze uitgeput is om ondersteuning gesubsidieerd door het VAPH te kunnen ontvangen.

In geval van een uitgekeerd kapitaal zal het VAPH het kapitaal omzetten in een jaarlijkse rente. Jaarlijks zal dan deze rente afgetrokken worden van het persoonsvolgende budget waarover de persoon met een handicap beschikt voor zijn zorg en ondersteuning. Door de uitgekeerde kapitalen om te zetten in een jaarlijkse rente, is het VAPH in staat om een uniforme behandeling te voorzien voor de personen met een handicap waarop het cumulverbod van toepassing is. De persoon met een handicap zal in het begin van het jaar weten op hoeveel persoonsvolgend budget hij recht heeft, en welk deel van zijn ondersteuning hij met het jaarbedrag van zijn vergoeding zal moeten inkopen. Aangezien het bedrag van zijn omgezet kapitaal ieder jaar gelijk blijft, zal hij ook in de toekomst voor geen verrassingen meer komen te staan.

Dezelfde werkwijze blijft natuurlijk behouden voor de personen met een handicap die van de vergoedingsdebiteur een periodieke rente krijgen.

Op deze wijze wordt een identieke regeling bekomen voor de personen met een handicap die een kapitaal uitgekeerd krijgen en die een periodieke rente krijgen.

1.4. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 neemt de definities op van de gehanteerde begrippen en behoeft geen verdere verduidelijking.

Artikel 2 herneemt de informatie- en medewerkingsplicht zoals die opgenomen werd in het besluit van 27 november 2015 en in de plaats kwam van de informatie- en medewerkingsplicht opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Het artikel werd aangepast in die zin dat nu in het eerste lid al de bepalingen gegroepeerd worden die betrekking hebben op de informatie die de persoon met een handicap aan het Agentschap moet meedelen.

Het laatste lid herneemt de medewerkingsplicht van de persoon met een handicap om alle onderzoeken, inzonderheid alle geneeskundige, administratieve, fiscale, gerechtelijke onderzoeken, toe te staan die noodzakelijk zijn met het oog op de vaststelling of het behoud van zijn rechten in de andere wettelijke, decretale, ordonnantiële of reglementaire bepalingen of krachtens het gemeen recht.

Artikel 3 bepaalt op welk deel van de schadeloosstelling het cumulverbod wordt toegepast. Een schadeloosstelling bestaat in principe uit verschillende schadeposten zoals inkomensverlies, medische kosten, morele schade, hulp van een derde persoon, hulpmiddelen en aanpassingen... . Deze laatste schadepost wordt meestal ook onderverdeeld in een post per hulpmiddel of aanpassing.

De algemene regel is dat het cumulverbod wordt toegepast op het deel van de schadeloosstelling dat verleend werd voor gelijkaardige materiële of immateriële hulp- en dienstverlening dan de ondersteuning waarvoor het VAPH tussenkomt. Met 'materiële of immateriële hulp- en dienstverlening' wordt alle ondersteuning waarvoor het VAPH kan tussengekomen, gevat. Dit artikel betekent concreet dat het VAPH het cumulverbod enkel gaat toepassen op het deel van de schadeloosstelling dat als doel heeft gelijkaardige ondersteuning te vergoeden als de ondersteuning waarvoor het VAPH kan tussenkomen. Bij de toepassing van het cumulverbod bijvoorbeeld inzake wagenaanpassingen wordt de schadepost die wagenaanpassingen vergoedt, in aanmerking genomen. Andere schadeposten zoals de schadepost voor morele schade of inkomensverlies worden buiten beschouwing gelaten. Belangrijk om hierbij op te merken is dat bij de vaststelling of het cumulverbod van toepassing is, de werkelijke schade die een schadepost vergoedt, primeert, en niet de titel die de partijen aan de schadepost hebben gegeven.

Artikel 4 zorgt voor een regeling wanneer niet duidelijk is voor welke posten er een schadevergoeding wordt uitgekeerd en waarop cumulverbod en verschilregel moeten toegepast worden. De persoon met een handicap richt soms zijn eerste vraag tot het VAPH vele jaren na het afsluiten van een definitieve schaderegeling. Het komt in een dergelijk geval vaak voor dat de persoon met een handicap over onvolledige documenten met betrekking tot zijn schadeloosstelling beschikt. Daarenboven zijn verzekeringsmaatschappijen en advocaten niet verplicht om deze documenten levenslang bij te houden. In sommige gevallen worden in de dading voor afhandeling van een schadegeval geen specifieke schadeposten benoemd, maar wordt enkel een globaal bedrag vermeld. Om toch het cumulverbod en de verschilregel toe te passen wordt uitgegaan van artikel 8bis, laatste lid van het Koninklijk Besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming. Bij de toepassing van het cumulverbod betreffende de twee voornoemde tegemoetkomingen, gaat de F.O.D. Sociale Zekerheid er van uit dat 70 procent van de totale schadeloosstelling werd toegekend voor de vermindering van het verdienvermogen en dertig procent voor de vermindering van de zelfredzaamheid.

Deze regel wordt slechts toegepast wanneer het vonnis of de minnelijke schikking de aparte schadeposten niet nader bepalen.

Uit de behandelde dossiers kan vastgesteld worden dat de verhouding tussen vergoedingen voor materiele bijstand en die voor immateriële bijstand ongeveer 1 op 6 is. Van een niet-benoemde schadeloosstelling zal dan vijf procent gebruikt worden voor de toepassing van het cumulverbod voor materiële hulp- en dienstverlening, en zal vijfentwintig procent van de totale schadeloosstelling in aanmerking genomen worden voor de toepassing van het cumulverbod voor immateriële hulp- en dienstverlening.

Artikel 5 bepaalt de regeling voor de materiële hulp- en dienstverlening. Het betreft hier in concreto de hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor een persoon met een handicap bij het VAPH een tussenkomst kan vragen, en die ook in een schaderegeling opgenomen kunnen zijn. De rechtspraak van het Hof van Cassatie heeft geen betrekking op deze materiële hulpverlening. Voor deze hulpverlening moet de persoon met een handicap de besteding van zijn schadevergoeding aantonen. Wanneer de schadeloosstelling niet meer volstaat zal de verschilregel toegepast worden en zal het VAPH de hulpmiddelen wel subsidiëren volgens de geldende bepalingen van het besluit van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de

individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.

Artikel 6 regelt de omzetting van een éénmalige schadeloosstelling in een jaarlijkse rente. Een uitgekeerd kapitaal kan omgezet worden in een periodieke rente. Dat is een courante praktijk in het verzekeringswezen en wordt naast de vergoeding voor lichamelijke schade bijvoorbeeld ook toegepast in geval van omzettingsswaarde voor vruchtgebruik en verkoop op lijfrente.

Voor de omzetting van een kapitaal naar een rente, wordt gebruik gemaakt van de principes van de tabel van Jacques Schryvers, verzekeringsjurist en specialist ter zake. In deze tabel wordt onder meer rekening gehouden met de levensduur of sterfteverwachting, in functie van het geslacht, en de wettelijke rentevoet die het kapitaal oplevert.

Deze tabel is het resultaat van de formule $HW(r, T, A) = A * \sum_{t=1}^T \frac{1}{(1+r)^t}$.

Hierbij zijn HW= Huidige Waarde; A= Betaling; R= Rente; T= Aantal termijnen. De tabel die in bijlage bij dit ontwerpbesluit wordt opgenomen geeft per leeftijd en geslacht de coëfficiënt weer waarmee de éénmalige schadeloosstelling moet vermenigvuldigd worden om een jaarlijkse rente te bekomen. De waarde van het coëfficiënt kan pas aangepast worden als er belangrijke wijzigingen zijn in de levensverwachting van de bevolking of als de rentetarieven grondig wijzigen. De levensduur en sterfteverwachting worden gemonitord door het Federaal Planbureau en de FOD Economie die daarover regelmatig publiceren. Voor de rentevoet wordt uitgegaan van de wettelijke rentevoet. Wanneer substantiële wijzigingen worden doorgevoerd en nieuwe tabellen worden gepubliceerd, zal de tabel in bijlage aangepast worden.

Artikel 7 bepaalt dat een éénmalige schadeloosstelling voor immateriële hulp- en dienstverlening zal omgezet worden in jaarbedragen en de verschilregel dan jaarlijks zal toegepast worden, zonder dat er rekening wordt gehouden met de besteding van de schadeloosstelling.

Personen met een handicap kunnen met hun schadevergoeding andere kosten voor hulp van derden ten gevolge van hun handicap vergoeden voor de welke het VAPH geen tussenkomsten verleent. Indien onverkort het jaarbedrag van de schadevergoeding in mindering gebracht wordt, zal de persoon met een handicap dat jaarbedrag volledig moeten inzetten voor de 'VAPH-ondersteuning' en kan hij van het jaarbedrag van de schadevergoeding niets meer inzetten voor andere onkosten voor hulp van derden waarvoor het VAPH geen tussenkomst geeft.

Om dit negatieve effect te compenseren wordt 20% van het jaarbedrag bekomen met toepassing van artikel 6 niet in mindering gebracht.

In het eerste lid is de regeling uitgewerkt voor de minderjarigen die gebruik maken van een multifunctioneel centrum of die persoonlijke-assistentiebudget krijgen.

In het tweede lid wordt dezelfde regeling uitgewerkt voor het persoonsvolgend budget.

Artikel 8 regelt analoog de toepassing van cumulverbod en verschilregel in geval van een periodieke schadeloosstelling.

Artikel 9 heft het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van een bedrag voor bewijsbare uitgaven en een bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven in het kader van de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel op.

Artikel 10 regelt de overgangsmaatregel voor de eenmalige schadeloosstellingen voor immateriële hulp- en dienstverlening, verkregen voor 1 januari 2018 die na die datum voorgelegd worden aan het agentschap. Voor de eenmalige schadeloosstellingen zal het cumulverbod en de verschilregel zoals bepaald in het besluit van 27 november 2015 toegepast worden voor de periode tot 1 januari 2018. Het saldo dat dan bekomen wordt van die eenmalige schadeloosstelling, wordt vanaf 1 januari 2018 omgezet in een jaarbedrag volgens de bepalingen van dit ontwerpbesluit. Voor de overige schadeloosstellingen dient geen overgangsmaatregel uitgewerkt te worden.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Met deze nieuwe regeling zal het VAPH in staat zijn het cumulverbod op een eenvoudige wijze tot te passen en dit op een identieke wijze voor schadelosstellingen uitgekeerd onder de vorm van periodieke rente als voor schadelosstellingen uitgekeerd onder de vorm van een eenmalig kapitaal.

A Regeling van 27 november 2015

In de voorgaande regeling opgenomen in het besluit van 27 november 2015 diende de persoon met een handicap een zorgovereenkomst te sluiten met het VAPH. Daarin werd overeengekomen dat het VAPH de geleverde ondersteuning aan de voorziening bleef door subsidiëren op voorwaarde dat de persoon met een handicap een jaarlijks berekend bedrag terugbetaalde. Indien de persoon met een handicap weigerde de zorgovereenkomst te sluiten, dan mag het VAPH geen tussenkomsten meer geven in de kosten van ondersteuning door een voorziening en wordt de voorziening niet langer gesubsidieerd voor de ondersteuning voor die persoon met een handicap. De persoon met een handicap dient dan zelf de voorziening te betalen met zijn schadeloosstelling. De persoon met een handicap die een schadeloosstelling onder de vorm van een kapitaal uitgekeerd kreeg, kon zo op verloop van tijd de uitputting van het kapitaal aantonen. We hernemen het voorbeeld uit de nota aan de Vlaamse Regering bij het besluit van 27 november 2015 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van een bedrag voor bewijsbare uitgaven en een bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven in het kader van de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel.

Voorbeeld 1 Kapitaal: De persoon met een handicap maakt 3 volle dagen per week gebruik van een dagcentrum. Hij heeft een zorgovereenkomst afgesloten met het VAPH en betaalt op grond van deze overeenkomst jaarlijks 14.000 euro, zijnde de kost van zijn ondersteuning waarvoor het VAPH tussenkomt, aan het VAPH. Daarnaast toont hij ook jaarlijks 2.000 euro uitgaven aan ten behoeve van zijn hulp van derden. De persoon met een handicap heeft een schadeloosstelling voor immateriële hulp- en dienstverlening ontvangen van 800.000 euro. Het gaat om een man van 40 jaar met volgens de sterftetabellen van het Federaal Planbureau nog een levensverwachting van 45 jaar. Volgens de formule in artikel 6, §1 van het besluit van 27 november 2015 berekenen we het bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven als volgt:

$$(14.000 \text{ euro} + 2.000 \text{ euro}) = 16.000 / 15,64 = 1023,02 \text{ uur.}$$
$$2184 - 1023,02 = 1.160,98 \times 6,30 = 7.314,17 \text{ euro.}$$

Het VAPH brengt jaarlijks de volgende bedragen in mindering van de schadeloosstelling ten belope van 800.000 euro:

- 16.000 euro bewijsbare uitgaven, zijnde 14.000 euro die de persoon met een handicap aan het VAPH heeft betaald op grond van de zorgovereenkomst en 2.000 euro andere bewezen uitgaven ten behoeve van zijn hulp van derden;
- 7.314,17 euro niet-bewijsbare uitgaven; Dit bedrag vertegenwoordigt dan het aandeel van de ondersteuning buiten het dagcentrum (b.v. 's avonds of in het weekend) waarvoor geen bewijsstukken voorhanden zijn.

In totaal zal er 23.314 euro in mindering gebracht worden van de schadeloosstelling van 800.000 euro.

Bovenstaande formule wordt elk jaar toegepast. Het bedrag voor de niet-bewijsbare uitgaven zal niet per definitie elk jaar hetzelfde zijn, aangezien dit afhangt van het bedrag van de bewijsbare uitgaven.

Budgettaire gezien is de 'opbrengst' voor het VAPH 14.000 euro die de persoon met een handicap aan het VAPH moet betalen. Eigenlijk mocht het VAPH geen tussenkomst verlenen in de kosten van het dagcentrum wegens het cumulverbod, maar kan het VAPH toch tussenkomen op voorwaarde dat de persoon met een handicap een

zorgovereenkomst afsluit met het VAPH.

De bedragen voor zowel de bewijsbare uitgaven als de niet-bewijsbare uitgaven worden elk jaar in mindering gebracht op de totale schadeloosstelling.

Als de huidige situatie blijft behouden, dan zal de schadeloosstelling van 800.000 euro ongeveer na 34 jaar uitgeput zijn. Het cumulverbod is dan niet meer van toepassing. Het VAPH zal dan nog voor de verwachte levensduur van nog 11 jaar tussenkomst verlenen.

Op grond van de verschilregel moet het VAPH dan verder tussenkomsten verlenen in de ondersteuning van de persoon met een handicap, zonder dat deze laatste het bedrag van deze tussenkomsten aan het VAPH moet betalen. Na de uitputting van het kapitaal zal het VAPH dus tot het levenseinde jaarlijks 14.000 € wel subsidiëren. Uitgaande van de tabellen levensverwachting betekent dat een uitgave in dat geval van nog 11 jaar x 14.000 = 154.000 euro.

Voorbeeld 2 Periodieke rente: De persoon met een handicap maakt 3 volle dagen per week gebruik van een dagcentrum. De jaarlijkse tussenkomst van het VAPH hiervoor bedraagt 14.000 euro. Daarnaast toont hij ook jaarlijks 2.000 euro uitgaven aan ten behoeve van zijn hulp van derden. De persoon met een handicap ontvangt jaarlijks een schadeloosstelling voor immateriële hulp- en dienstverlening van 35.000 euro. Het bedrag voor niet bewijsbare-uitgaven is net als in voorbeeld 1 en 7.314,17 euro. De persoon met een handicap heeft een zorgovereenkomst afgesloten met het VAPH en betaalt zodoende jaarlijks 14.000 euro aan het VAPH. Het VAPH recupereert zo 14.000 euro die eigenlijk niet mocht worden uitbetaald, gezien het cumulverbod. Na aftrek van de bewezen uitgaven van 16.000 euro (14.000 euro + 2.000 euro) en de niet-bewezen uitgaven van 7.134,17 euro blijft er nog 11.685,83 euro over van de jaarlijkse schadeloosstelling. Bovenstaande berekening herhaalt zich elk jaar.

In de regeling van 27 november 2015 geldt dat de persoon met een handicap dat bedrag terugbetaalt aan het VAPH. Uiteindelijk doet het VAPH voor die persoon met een handicap geen uitgaven, hetzelfde bedrag wordt teruggestort. Maar de terugbetaalde bedragen komen niet terecht in het budget van het VAPH maar komen ten goede van het budget van de Vlaamse Overheid, en kunnen dus niet aangewend worden voor andere personen met een handicap.

B Nieuwe regeling:

In de nieuwe regeling is het sluiten van een zorgovereenkomst met de persoon met een handicap niet langer vereist. Het VAPH subsidieert niet langer de voorziening, maar kent de persoon met een handicap een persoonsvolgend budget toe. We kunnen nu jaarlijks bij de aanvang van het jaar het cumulverbod en de verschilregel toepassen op het toegekende budget.

In de nieuwe regeling zal er geen onderscheid meer gemaakt worden tussen de schadeloosstelling uitgekeerd onder de vorm van een kapitaal of onder de vorm van een periodieke rente. Een kapitaal wordt dan met toepassing van artikel 6 van dit ontwerpbesluit omgezet in een periodieke rente.

Voorbeeld 1 kapitaal:

We hernemen het voorbeeld uit de oude regeling. De persoon met een handicap heeft een budgetcategorie II toegewezen gekregen zijnde 14.000 euro (Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget, Bijlage Tabel 1).

De persoon met een handicap heeft een kapitaal gekregen van 800.000 euro. De omzetting van het kapitaal in een jaarlijkse rente volgens artikel 6 bedraagt dan: $800.000 / 29,36$ (coëfficiënt uit de tabel uit de bijlage bij man, 40 jaar) = 27.247,96 euro. Zoals bepaald in artikel 7 wordt 20% in mindering gebracht van de berekende jaarlijkse

rente:

$27.247,96 - 5.449,59 (20\%) = 21.798,37$ euro.

Het persoonsvolgend budget wordt dus verminderd:

$14.000 - 21.798,37 = -7.798,37$ euro.

De persoon met een handicap zal dus geen persoonsvolgend budget uitbetaald worden aangezien zijn rente hoger is dan het persoonsvolgend budget.

Dit wordt zo jaarlijks toegepast. Een uitgekeerd kapitaal is bedoeld om de schade te vergoeden tot het levenseinde van de betrokkene. Deze regeling blijft dus zo van toepassing tot het levenseinde van de persoon met een handicap, in tegenstelling tot de regeling van het besluit van 27 november 2015 waar de persoon met een handicap na verloop van tijd wel de uitputting van het kapitaal kan aantonen en het VAPH volledig tussen komt.

Uiteindelijk zal dan de kost voor het VAPH voor deze ondersteuning 0 (nul) euro zijn. (Tegenover 154.000 euro in de oude regeling).

Voorbeeld periodieke rente: Een persoon met een handicap heeft een budgetcategorie II toegewezen gekregen zijnde 14.000 euro (Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget, Bijlage Tabel 1). De persoon met een handicap krijgt een periodieke rente van 2.916,66 euro per maand. De maandelijkse rente bedraagt dan op jaarbasis 35.000 euro. Zoals bepaald in artikel 7 wordt 20% in mindering gebracht van de berekende jaarlijkse rente:

$35.000 - 7.000 (20\%) = 28.000$ euro.

Het persoonsvolgend budget wordt dus verminderd:

$14.000 - 28.000 = -14.000$ euro.

De persoon met een handicap zal dus geen persoonsvolgend budget uitbetaald worden aangezien zijn rente hoger is dan het persoonsvolgend budget.

Dit budget kan ter beschikking gesteld worden aan een andere persoon met een handicap.

Samengevat kan gesteld worden dat deze regeling minder uitgaven betekent voor het VAPH omdat:

- het VAPH zal niet langer de niet bewijsbare uitgaven en bewijsbare uitgaven van het besluit van 27 november 2015 in mindering brengen;
- een kapitaal niet langer kan uitgeput worden; tot het levenseinde wordt een periodiek bedrag in mindering gebracht van het persoonsvolgend budget.

Deze regeling komt ook ten gunste van de personen met een handicap. Daar waar in de regeling van het besluit van 27 november 2015 de terugbetaalde bedragen niet kunnen aangewend worden als persoonsvolgend budget voor andere personen met een handicap, wordt in de nieuwe regeling een deel van een persoonsvolgend budget niet uitbetaald.

Deze middelen die niet aan de personen met een handicap, die gevat worden door het cumulverbod, worden uitbetaald, kunnen wel als persoonsvolgend budget ter beschikking gesteld worden voor bijkomende personen met een handicap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24 oktober 2017, het begrotingsakkoord is niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/320 van 2 oktober 2017. Het ontwerpbesluit valt binnen het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA). Hierna volgt een korte samenvatting van de RIA.

Er worden drie opties voorgesteld met betrekking tot het bepalen van een bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven bij de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel. De nuloptie bestaat erin om het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van een bedrag voor bewijsbare uitgaven en een bedrag voor niet-bewijsbare uitgaven in het kader van de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel te behouden..

Optie 2 bestaat uit een nieuw besluit van de Vlaamse Regering houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Daarbij wordt uitgegaan van de principes die vastgelegd werden door het Hof van Cassatie:

1° de persoon met een handicap moet geen bewijs van besteding van de verkregen vergoeding voorleggen aan het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
2° een uitgekeerd kapitaal wordt omgezet in een periodieke rente voor de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel.

Het cumulverbod en de verschilregel wordt toegepast op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het budget. Dat wil zeggen dat bij de aanvang van elk jaar de verkregen schadevergoeding in mindering wordt gebracht van het persoonsvolgende budget.

Optie 3 bestaat erin dat het cumulverbod en de verschilregel worden toegepast het jaar volgende op het werkingsjaar. Het VAPH stelt het volledige persoonsvolgende budget ter beschikking van de gebruiker. De eenmalige schadeloosstelling omgezet in een jaarlijkse rente, of de jaarlijkse rente worden het jaar nadien terug gevorderd van de persoon met een handicap.

Optie 1 kan niet gekozen worden. Zoals hoger reeds beschreven worden we geconfronteerd met nieuwe rechtspraak, bevestigd door het Hof van Cassatie, die deze toepassing van het cumulverbod en de verschilregel niet langer mogelijk maakt. Deze rechtspraak stelt immers dat het VAPH de persoon met een handicap niet mag vragen de bewijzen van besteding van de schadevergoeding voor te leggen. Daarbij stelt het ook dat het VAPH niet mag wachten tot een bekomen schadevergoeding volledig uitgeput is om tussenkomsten te verlenen, maar dat de eenmalige schadevergoeding moet omgezet worden in een jaarlijkse vergoeding om het cumulverbod en de verschilregel toe te passen.

Optie 3 houdt in dat het VAPH het jaar nadien de schadevergoeding moet terugvorderen van de persoon met een handicap. Het feit dat de persoon met een handicap elk jaar een deel van de geleverde ondersteuning moet terugbetalen, zal psychologisch moeilijker te verwerken zijn dan wanneer met de situatie van een cumulverbod wordt rekening gehouden bij het ter beschikking stellen van een budget.

Terugvorderen impliceert aangetekende brieven om het terugvorderbare deel van de

schadevergoeding op te eisen. Wanneer de persoon met een handicap hier niet bij de eerste vraag op in gaat, zijn verdere acties met het inschakelen van advocaten en gerechtelijke procedures noodzakelijk om het cumulverbod uit te oefenen. De teruggevorderde bedragen zullen afgetrokken worden van de dotatie aan het VAPH en komen niet terug in het budget van het VAPH terecht. De teruggevorderde bedragen kunnen dus niet gebruikt worden om andere personen met een handicap ondersteuning te geven.

Indien de persoon met een handicap zijn schadevergoeding reeds heeft uitgeput, zal hij het bedrag dat door het VAPH wordt teruggevorderd uit eigen middelen moeten terugbetalen. Indien hij daartoe niet in staat is, zal het VAPH verplicht zijn om het persoonsvolgend budget te schorsen voor het gedeelte dat onder het cumulverbod valt. Deze laatste stap zal pas mogelijk zijn nadat het VAPH alle juridische middelen heeft uitgeput om de terugvordering te kunnen bekomen. Het inzetten van deze juridische middelen kost niet alleen geld maar vergt ook de inzet van personeel.

Optie 2 waarbij bij de aanvang van het werkingsjaar het bedrag, dat onder het cumulverbod valt, wordt ingehouden op het persoonsvolgend budget, heeft voor alle partijen voordelen. Zowel de persoon met een handicap als de zorgaanbieders als het VAPH weten bij aanvang van het werkingsjaar over wel persoonsvolgend budget de persoon met een handicap nog beschikt na toepassing van het cumulverbod en de verschilregel.

Door een eenmalige schadevergoeding om te zetten in een jaarlijkse rente en niet langer te eisen dat de persoon met een handicap de besteding van zijn schadevergoeding bewijst om de uitputting ervan aan te tonen, wordt tegemoet gekomen aan de rechtspraak van het Hof van Cassatie.

De persoon met een handicap zal steeds beschikken over een persoonsvolgend budget. Hij zal niet langer de indruk hebben dat de Vlaamse overheid hem niet wil helpen zolang hij niet kan aantonen dat de schadevergoeding uitgeput is.

Langs de andere kant zal de persoon met een handicap niet langer de uitputting van de éénmalige schadevergoeding kunnen aantonen om dan over het volledige persoonsvolgende budget te kunnen beschikken.

De éénmalige schadevergoeding is echter zoals blijkt uit rechtspraak en rechtsleer juist bedoeld als schadevergoeding voor de geleden schade tot het levenseinde. Hoewel de persoon die ze ontvangt de volledige vrijheid heeft de verkregen schadevergoeding aan te wenden zoals hij wil, wordt hij verondersteld die als een goed huisvader aan te wenden voor die uitgaven waarvoor ze in de rechterlijke beschikking of dading werden bestemd: voor de materiële uitgaven die nodig zijn ter compensatie van de letsels of voor de hulp van derden die nodig is.

Door de persoon met een handicap hierover te informeren, stimuleren we hem de verkregen schadevergoedingen verstandig te beheren en aan te wenden voor de doelen waarvoor ze bestemd werden.

Het VAPH neemt enkel die schadevergoedingen in aanmerking voor het cumulverbod die overeenstemmen met de materiële en immateriële hulp- en dienstverlening die door het VAPH kunnen gesubsidieerd worden. Schadevergoedingen voor inkomensverlies, morele en esthetische schade worden niet in aanmerking genomen voor het cumulverbod.

Op deze wijze wordt een ongelijke behandeling uitgesloten. De personen met een handicap die een periodieke vergoeding krijgen, kunnen nooit de uitputting van hun schadevergoeding aantonen. Nu zal dat ook zijn voor de personen met een handicap die een eenmalige schadevergoeding krijgen.

Niet langer bewezen uitgaven opvragen en de niet bewijsbare uitgaven in mindering brengen vereenvoudigen de administratie die gepaard gaat met de toepassing van het cumulverbod.

Het deel van de persoonsvolgende budgetten dat in uitvoering van het cumulverbod niet ter beschikking gesteld worden, kan wel ter beschikking gesteld worden van andere personen met een handicap.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over voornoemd ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN